

Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», відповідно до якої її розуміють як «практику Європейського суду з прав людини та Європейської комісії з прав людини» [3]. Крім того, частина 1 статті 17 цього ж Закону закріплює, що «Суди застосовують при розгляді справ Конвенцію та практику Суду як джерело права» [3].

Таким чином, судова практика відіграє вагомe значення у випадку наявності правових колізій чи прогалин у законодавстві, що спричиняють сумніви у процесі правозастосування. Незважаючи на субсидіарний характер судової практики як джерела права, вона уточнює положення нормативно-правових актів і сприяє їх кращому застосуванню у відповідних ситуаціях.

Список використаних джерел

1. Борщевський І. В. Судова практика як джерело права в Україні. *Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова*. 2012. Т. 17. Вип. 7. С. 26-33.

2. Гончаров В.О., Завгородня А.С., Точій А.О. Судова практика як джерело права в українській правовій системі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 3. С. 23-26. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-3/3>

3. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text> (дата звернення: 03.04.2024).

4. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13.07.2017 р. № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text> (дата звернення: 03.04.2024).

5. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення: 03.04.2024).

6. Романюк Д. С. Судова практика як джерело права України. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/153-1.pdf> (дата звернення: 03.04.2024).

Ігнатів В.

студентка юридичного факультету

Західноукраїнського

національного університету.

Науковий керівник: к. економічних наук

доцент кафедри безпеки та

правоохоронної діяльності ЗУНУ

Колесніков А. П.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДКРИТИХ ДАНИХ В АДВОКАТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Актуальність теми дослідження. Особливість адвокатури як інституту громадянського суспільства зумовлена насамперед багатогранністю у визначенні її місця і ролі в суспільстві, на підставі чого ми доходимо висновку,

згідно з яким адвокатура являє собою професійне об'єднання осіб (адвокатів), діяльність якого спрямована на забезпечення належної реалізації конституційного права особи на отримання професійної правничої (правової) допомоги, і як конституційно-правовий правозахисний інститут громадянського суспільства займає самостійне та одне з провідних місць у механізмі здійснення правосуддя, без професійної та незалежної діяльності якого ставиться під сумнів можливість існування і громадянського суспільства, і правової держави загалом [1, с. 98]

Виклад матеріалу. Відкриті дані та інші дані у відкритому доступі є неоднорідними з правової точки зору та в контексті можливості їх обробки, копіювання, передачі та використання. Правові підстави для таких дій щодо відкритих даних визначаються законодавчими актами відповідних країн, що оприлюднюють публічну інформацію у формі відкритих даних. Правові підстави та межі дій для інших даних, що є у відкритому доступі в мережі Інтернет визначають власники відповідних ресурсів або особи, що володіють такими даними. Такі дані можуть бути використані і на інших підставах, встановлених законами в межах і в спосіб, що будуть визначені у таких законах.

Багатогранність професійної діяльності адвоката, а саме захист, представництво та надання інших видів правової допомоги (надання консультацій і роз'яснень з правових питань, правового супроводу діяльності клієнта, складення заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру, спрямованих на забезпечення реалізації прав, свобод і законних інтересів клієнта, недопущення їх порушень, а також на сприяння їх відновленню в разі порушення), зумовлює і використання ним різного роду інформаційних технологій. Одним з найважливіших продуктів ІТ, що стали невід'ємною частиною здійснення професійної діяльності адвокатами, є офіційні державні реєстри у мережі Інтернет, за допомогою яких адвокат має змогу набагато швидше та оперативніше отримувати інформацію, що йому потрібна задля ефективної реалізації своїх професійних прав та виконання обов'язків.[3, с.531]

Ще одним невід'ємним аспектом здійснення професійної діяльності адвоката є довідково-правові системи (інформаційно-правові системи, правові інформаційно-пошукові системи). Великий об'єм правової інформації, яким оперує адвокат у його професійній діяльності, зумовлює необхідність у використанні довідково-правової системи, під якою слід розуміти програмний комплекс, що включає в себе масив правової інформації та програмні інструменти, які дозволяють фахівцеві працювати з цим масивом інформації: проводити пошук конкретних документів або їх фрагментів, формувати добірки необхідних документів, виводити інформацію на друк тощо.

Мережа Інтернет, в тому числі й соціальні мережі, активно використовується адвокатом як засіб рекламування своєї діяльності, пошук потенційних клієнтів, платформа для надання правової допомоги, обговорення різних дискусійних питань тощо. Але застосовуючи мережу Інтернет як для професійної, так і повсякденної своєї діяльності, адвокат повинен виходити з того, що його поведінка в мережі Інтернет це форма його публічної активності, і тут він повинен дотримуватися ті ж правила, що і скрізь.

Застосування інформаційних технологій є необхідною умовою підвищення

кваліфікації адвоката. Одним із основних видів такого підвищення є участь у будь-яких акредитованих заходах з підвищення кваліфікації адвокатів (в тому числі в форматі онлайн), які організовані операторами підвищення кваліфікації адвокатів після проходження тестування (за наявності) на онлайн-платформі адміністратора з підвищення кваліфікації адвокатів Вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України. Використовуються інформаційні технології в діяльності адвоката й для забезпечення належного надання безоплатної правової допомоги.

За інформаційними технологіями стоїть майбутнє, глобалізація, прозорість – саме те, до чого прагне наша країна, те, чого вона потребує. Зважаючи на роль, яку ІТ відіграють у нашому житті вже зараз, якими темпами вони продовжують впроваджуватися у нього, складно переоцінити роль цього явища у майбутньому.

Висновок. Інформаційні технології, які є важливою складовою частиною професійної діяльності адвоката, безпосередньо впливають на ефективність адвокатської діяльності. Найбільш поширеними видами інформаційних технологій, що застосовуються в адвокатській діяльності, є: довідково-правові системи; інформаційні (автоматизовані) системи; єдині та державні реєстри; мережа Інтернет; технічні пристрої та програми. Слід урахувати й те, що, з одного боку, інформаційні технології використовуються адвокатом не тільки для отримання, обробки, зберігання та передачі інформації різного роду, а з іншого – електронні документи, вебсайти (сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, бази даних та інші дані в електронній формі, що можуть зберігатися, зокрема, на портативних пристроях (картах пам'яті, мобільних телефонах тощо), серверах, системах резервного копіювання, інших місцях збереження даних в електронній формі (в тому числі в мережі Інтернет), відповідно до процесуального законодавства, якщо вони містять інформацію про обставини справи, є електронними доказами, тож можуть бути безпосередньо засобом доказової діяльності адвоката.

Список використаної літератури

1. Заборовський В.В. Правовий статус адвоката в умовах становлення громадянського суспільства та правової держави в Україні : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.10. К., 2017. 577 с.

2. Заборовський В.В, Манзюк В.В, Олійник Р.Б. Види інформаційних технологій, які застосовуються адвокатом у своїй професійній діяльності. ДВНЗ “Ужгородський національний університет” 2020

3. Право, економіка та управління: генезис, сучасний стан та перспективи розвитку : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 20-річчю економіко-правового ф-ту ОНУ імені І. І. Мечникова (м. Одеса, 14–15 верес. 2018 р.) / ОНУ імені І. І. Мечникова ; відп. ред. І. А. Ломачинська, А. В. Смітюх. – Одеса : Фенікс, 2018. С. 530-537.